

Zeven vragen aan Petra van der Wiel

Ieder jaar benoemt FLORON iemand tot Vrijwilliger van het Jaar. Deze eer viel in 2019 te beurt aan Petra van der Wiel. Als blijk van waardering voor haar grote inzet voor de floristiek in Nederland en specifiek haar thuishaven Noord-Brabant Markiezaat ontving zij een oorkonde tijdens de FLORON-dag. Ik stelde haar de volgende vragen:

1 Waaraan heb je die titel 'vrijwilliger-van-het-jaar' te danken, denk je?

Geen idee waarom ik vrijwilliger-van-het-jaar' werd. Ik ben maar een klein radertje in een groter geheel. Ik vind het een hele eer. Grootse inzet, zoals op de ingelijste oorkonde staat, krijg je alleen als anderen je stimuleren.

Als vrijwilliger kan je je op veel manieren inzetten voor FLORON en elk project geeft zijn eigen plezier. Km-hokken inventariseren, bijvoorbeeld. Je kunt een km-hok eens in de zoveel jaar bezoeken, het kan ook twee jaar achter elkaar. Dan zie je wat je het jaar daarvoor hebt gemist. Mijn Berm Bloeit! vind ik vooral interessant om te zien hoe beheer bepaalt hoeveel nectarplanten er staan. De gemeente Steenbergse klepelt: in de berm en daar zijn nauwelijks nog nectarplanten aanwezig. Ga je de gemeentegrens over naar de gemeente Roosendaal, waar wordt gemaaid en het maaisel afgevoerd, dan zie je veel bloemrijkere berm. Met de Eindejaars Plantenjacht kijk

je naar bloeiende soorten in de winter. Ik kijk in die tijd ook naar de aftakeling van soorten. Zo leer je Gewoon jakobskruid of Grote kattenstaart ook herkennen als ze verdord zijn. De eerste kiemplanten staan dan ook alweer boven de grond. In de zachte winters van tegenwoordig kun je dus ook in de winter al heel wat soorten zien.

2 Hoe / wanneer is je interesse voor planten ontstaan?

De interesse in planten zat er al jong in. Mijn moeder heeft groene vingers en met een ruime tuin bij mijn ouderlijke woning krijg je er dan al veel van mee. Daarnaast gingen we geregeld in het weekend en met vakanties wandelen. Dan valt je oog vanzelf op de bloemen.

Rond mijn vijfde kreeg ik een herbariumplankje om van alles te drogen. Helaas is van dat herbariummateriaal niets meer over.

3 Waaruit bestaan je huidige werkzaamheden?

Het was de bedoeling in 2020 met de leden van de Plantenwerkgroep KNNV-Rosendaal op pad te gaan. Door het coronavirus hebben we het anders moeten aanpakken en gaan we maar één keer per week weg. We inventariseren dan met twee groepjes hetzelfde km-hok. Dat zijn hokken waar we allemaal zelfstandig naar toe kunnen met fiets of auto. Bij mijn eigen plannen,

Foto: Wim van Vliet.

ligt het eraan hoe mijn pet 's ochtends staat: een km-hok inventariseren, een gebiedslijst maken of gewoon een ommetje met de fiets of wandelen om te kijken wat er te vinden is. Elke keer als je op pad gaat, zijn er wel soorten die je niet had verwacht. Zo doen Knolboterbloem, Kleine leeuwenklauw, Akkerhoornbloem, Heidespurrie en Klein tasjeskruid het dit jaar erg goed.

4 Onlangs was er een Natuurbericht over Klimopwatterranonkel in West-Brabant. Vertel er eens iets over. Wat is het nut van zo'n publicatie?

West-Brabant is een heel afwisselend gebied. Vanaf de Belgische grens zijn er hoge zandgronden met de steilrand van de Brabantse Wal. Op de hogere zandgronden hebben zich diverse beekjes ingesneden en in de beekdalen is lokale kwel te vinden. Waar de zandgronden overgaan in de kleipolders ligt ook een brede zone met

FLORON-directeur Rob van Westrienen reikt de oorkonde uit aan Petra. Foto: Baudewijn Odé.

Petra - onmiskenbaar met haar lichte pet - op haar best; samen op excursie. Foto: Wim van Vliet.

kwel: de zogenoemde Naad van Brabant. Op het zand zijn niet veel waterplanten te zien, als je in de kwelgevoede sloten en beekdalen kijkt, valt een waterplant al gauw op. Naast soorten die op voedselrijkdom wijzen (Liesgras, Grote lisdodde en Riet) zijn er nauwelijks zeldzaamheden. Daarom is het juist zo interessant om vroeg in het jaar naar Klimopwatteranonkel te zoeken. Andere jaren waren er maar een paar planten, dit jaar ging het om hele matten. Nadat het artikel was gepubliceerd kwamen er zelfs nog enkele nieuwe plekken bij.

Een artikel schrijven is een goede methode om een groter publiek op de hoogte te stellen van wat er in de plantenwereld gebeurt.

5 Welke wilde plant is belangrijk voor je, en waarom?

Volgens mij doet elke plantensoort er toe, dus eentje kiezen die belangrijk voor mij is, is niet te doen. Lelietje-van-dalen is de

geur van mijn jeugd. In de winter rozetten van orchideeën tellen om te kijken hoe ze voor- of achteruit zijn gegaan. De eerste bloeiende krokussen of sneeuwkllokjes. Dalkruidveldjes (die kleine bloemen bij dat grote blad), Gewoon reukgras (waar ik allergisch voor ben), St-Janskruid (dat fraaie geel), Zeegroene zegge (geen algemene soort hier) of Oeverkruid (waar zijn de bloemen?).

6 Wat zou je de lezers van PLANTEN willen vragen / zeggen voor het komend seizoen?

Verwonderen, genieten, leren en delen. Samen iets doen wat voldoening geeft. Kijk met open ogen. Ga gerust op je knieën. Dan zul je zien dat zelfs op je stoep iets moois te vinden is: bloempjes van Straatgras of Liggende vetmuur. Voor nieuwe soorten hoeft je niet ver. Ik spreek uit eigen ervaring. Het km-hok waarin ik woon heeft zelfs de afgelopen maanden nog enkele nieuwe soorten opgeleverd. En ik maar denken dat ik inmiddels

wel alle hoekjes had gehad. Mis dus!

7 Welke vraag heb ik niet gesteld, maar had je wel graag willen beantwoorden?

Waarom ik soms met denkbeeldige oogkleppen rondloop omdat ik ingezaaide bermen en velden een verschrikking vind.

Veel instanties denken heel snel een oplossing te vinden. Inzaai zou goed zijn voor insecten. Als ik zie wat er allemaal in die mengsels zit dan word ik erg treurig. Zo is de West-Brabantse Knoopkruid een Knoopkruid zonder stralende bloemen: ingezaaide hebben dat wel. Wat gebeurt er als dat met elkaar gaat kruisen? Je zorgt ervoor dat de lokale flora wordt aangevuld met soorten die er nog nooit zijn gevonden (floraversaling). Gelukkig zijn er dit voorjaar diverse artikelen gepubliceerd die hieraan aandacht besteden.

Tekst: Egbert de Boer